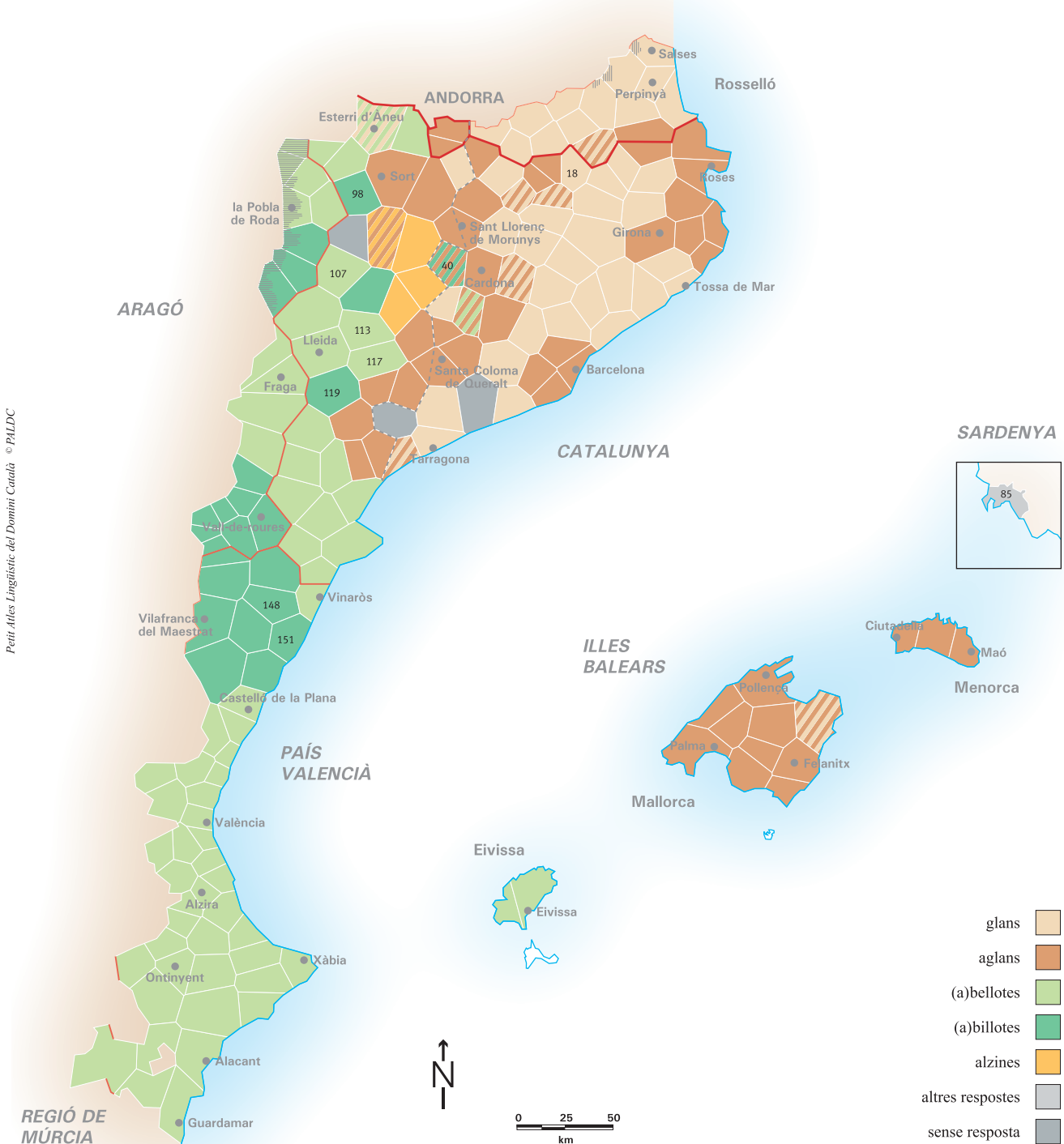

Les glans

(ALDC, V, 1219. Les glans)

En aquest mapa hem representat el pl. de *gla*, *glans*, diferenciat de la var. *aglans*, cosa que ha estat possible per l'aparició del sintagma *les glans*, que permet separar la forma originària, *gla/glan*, de la protètica, *aglà/aglan*, més tardana, l'origen de les quals s'explica en el mapa 647. Aquí comentem els altres lexemes: *bellota*, *alzina* i *àndel*. *Bellota* deriva de l'àr. andalusí BALLŪṬA (cl. BALLŪṬAH) (Corriente) i coneix les var. *betllotes* 107, 117, *abellotes* i *abellotes* 113, per pròtesi vocàlica, *abillotes* 119, 148, 151, *billotes* i *bitlotes* 40, 98, per assimilació de la *e* a la palatal següent. Apareix documentat al s. XV en el lexicògraf val. Esteve, i O. Pou (s. XVI) recull aquesta forma, com fa

habitualment, al costat de la gironina (“glans o bellotes”). *Alzina* (< ILICĪNA; veg. mapa 767), com a designació de la gla, probablement és una reducció de *gla d'alzina* 18. *Àndel* 85 és un manlleu al logudorès *lande* (< GLANDEM) interferit per l'alg. *endàtel* ‘dàtil’ (l'*ande* × *endàtel* > l'*àndel*) (Corbera, 2000: 55). En la distribució geolingüística, el tipus *gla/aglà* ocupa una gran part del Principat, el Rosselló, Mallorca i Menorca, mentre que el tipus *bellota* s'estén per la major part del cat. occ. i l'eiv., on ha arribat com una importació del val. Són mots normatius *gla*, des del DOrt, 1917; *aglà*, m. i f., des del DG₁, 1932; *bellota*, des del DIEC₁, 1995.

Petit Atlas Lingüístic del Domini Català © PALDC